

راهنمای خانواده

اوتیسم چیست؟

اوتیسم یک اختلال عصبی و بیولوژیکی است که نشانه‌هایش در بچه‌ها از 18 ماهگی تا 5 سالگی بروز می‌کند. اوتیسم در هر فردی شدت و ضعف خاص خود را دارد. برخی نمی‌توانند اصلاً صحبت کنند و احتیاج دارند که یک فرد سالم از آن‌ها مراقبت کند و هرگز نمی‌توانند به تنهایی زندگی کنند. در حالیکه برخی دیگر قادرند ارتباط برقرار کنند و می‌توانند در نهایت با کسب مهارت‌های لازم برای زندگی مستقل به تنهایی زندگی کنند.

اوتیسم اصولاً بر چهار حوزه از توانایی‌های فرد اثر می‌گذارد:

۱- ارتباط برقرار کردن (کلامی و غیرکلامی)

۲- مهارت‌های اجتماعی

۳- رفتار

۴- یادگیری

واقعیت‌هایی درباره اوتیسم:

- از هر ۱۵۰ تولد در آمریکا یک مورد اوتیسمی تشخیص داده می‌شود.
- در اغلب مبتلایان، این بیماری تا آخر عمر همراه آنها خواهد بود.
- اوتیسم در هر فردی متفاوت از فرد دیگر بروز می‌کند و به طور منحصر به فرد هر فرد مبتلا را دچار اختلالاتی می‌کند.
- طول عمر افراد اوتیسمی مثل بقیه افراد جامعه است.
- تخمین زده می‌شود که حدود یک میلیون اوتیسمی در آمریکا هست.
- اوتیسم هم اکنون در کالیفرنیا بسیار رایج‌تر از سندرم داون (عقب ماندگی ذهنی) است.
- تعدادی از کودکان که اوتیسم در آن‌ها زود تشخیص داده شده اگر مداخلات جدی شامل (رفتار درمانی) (گفتار درمانی) و (دارو) دریافت کنند می‌توانند زندگی عادی را دنبال کنند. همه افراد مبتلا زود تشخیص داده نمی‌شوند و چنین اقداماتی هم در موردشان انجام نمی‌شود و در نتیجه زندگی عادی هم نخواهند داشت.

افراد اوتیسمی به طرق مختلفی به محرک‌های محیطی پاسخ می‌دهند. گاهی فرد به هیچ عنوان قادر به حرف زدن نیست برخی رفتارهای خودانگیزه دارد (مثل دست زدن تولید آوای بی معنا یا حرکات تکراری) ممکن است فرد بسیار پر خاشاک باشد یا بسیار درون‌گرا باشد و به تخریب درون و روان خودش گرایش داشته باشد. اما مثل بقیه مردم افراد اوتیسمی هم بسیار متفاوت از یکدیگرند. در واقع تعداد بسیار کمی را می‌توان یافت که رفتارهایی دقیقاً مثل هم داشته باشند. تعداد خیلی کمی هم همه مشخصاتی را که در زیر می‌آید را با هم دارند.

خصوصیات افراد اوتیسمی:

- قابلیت‌های بسیار متفاوت (عدم توانایی در خواندن یا یادگیری خواندن در سنین بسیار پایین)
- حساسیت بیش از حد به درد یا عدم درک درد
- علاقه به یک برنامه روتین روزانه اسباب بازی‌ها و لباس‌های همیشگی در مجموع علاقه به ثبات و تنفر از تغییر
- تکرار کلمات و عبارات یکسان در موقعیت‌های یکسان که به آن اکولالیا (echolalia) گویند.
- دشواری در بیان نیازها (اغلب سعی می‌کنند از ایما و اشاره به جای کلمات استفاده کنند).

- خندیدن در موقعیت‌های نامناسب (مثلن خندیدن به بچه ای که در حال گریه کردن است)
  - به لحاظ فیزیکی و بدنی یا بسیار فعال هستند یا بسیار غیرفعال
  - به صورت دوره ای یا بیشتر اوقات بداخلاق و کج خو و بهانه گیر و جیغ جیغو هستند.
  - یا پرخاشگرند یا به شدت درون گرا
  - تنهایی را ترجیح می دهند
  - این بچه‌ها شایدگاهی مثل نانشواها هیچ واکنشی به کنش‌های گفتاری و صداهای محیط نشان ندهند.
  - بازی‌های عجیب و غریب: چرخاندن اشیاء، استفاده از اسباب بازی‌ها برای کارهایی غیر از بازی با آنها، یا علاقه عجیب به شیی که برای سن او مناسب نیست.
  - فقدان یا ضعف ارتباط چشمی (یا نگاه نمی کند یا از رو به رو نگاه نمی کند، یا از گوشه چشم ..)
  - پاسخ ندادن به روش‌های عادی آموزش
  - رفتار غیر عادی نشان دادن در جمع و یا خوب حاضر نشدن در جمع
  - ناتوانی در دنبال کردن و ادامه یک مکالمه
  - انزجار از بغل کردن و یا در آغوش گرفته شدن
  - حساسیت به صدای بلند، مارک لباس وقتی به بدنش میخورد ، لباس زیر، بو و نور
  - اغلب برای دنبال کردن اشیاء با چشم، از دید جانبی‌شان استفاده می‌کنند نه از دید مستقیم.
  - علائق خاص غذایی که باعث میشود همیشه میل به خوردن غذاهای خاص داشته باشند.
  - به طیف وسیعی از غذاها آلرژی دارند
  - در نوزادی اغلب عفونت‌های پی‌درپی گوش دارند
  - مشکلات مزاجی خاص و مزمن مانند مدفوع بسیار بدبو
  - ناتوانی در تقلید و یا نقش بازی کردن تخیلی
- بسیاری از این خصوصیات در کودکان دیگر هم هست اما اگر هشت مورد از این مشخصات در یک کودک وجود داشته باشد، بهتر است این موضوع با پزشک کودک در میان گذاشته شود.

اگر کودک شما مشکوک به اوتیسم است، نگران نباشید. زیرا آینده برای کودکان اوتیسمی بسیار درخشان‌تر از سایر بیماری‌ها به نظر می‌رسد. داروها و رفتاردرمانی‌های بسیاری وجود دارد که می‌تواند وضعیت کودک را بسیار بهبود بخشد. البته هنوز نمی‌دانیم اوتیسم به چه علتی به وجود می‌آید و بالطبع درمان قطعی آن هم هنوز مشخص نیست. اما آنچه می‌دانیم این است که تلفیقی از دارو، گفتاردرمانی و انجام تمرینات خاص می‌تواند کودک را برای زندگی عادی آماده کند.

منبع: www.talkaboutcuringautism.com

شهین نیک ذات مشاور و راهنمای خانواده